

Zakarias Lindmark från Glommerträsk: ”Herrens apostel”

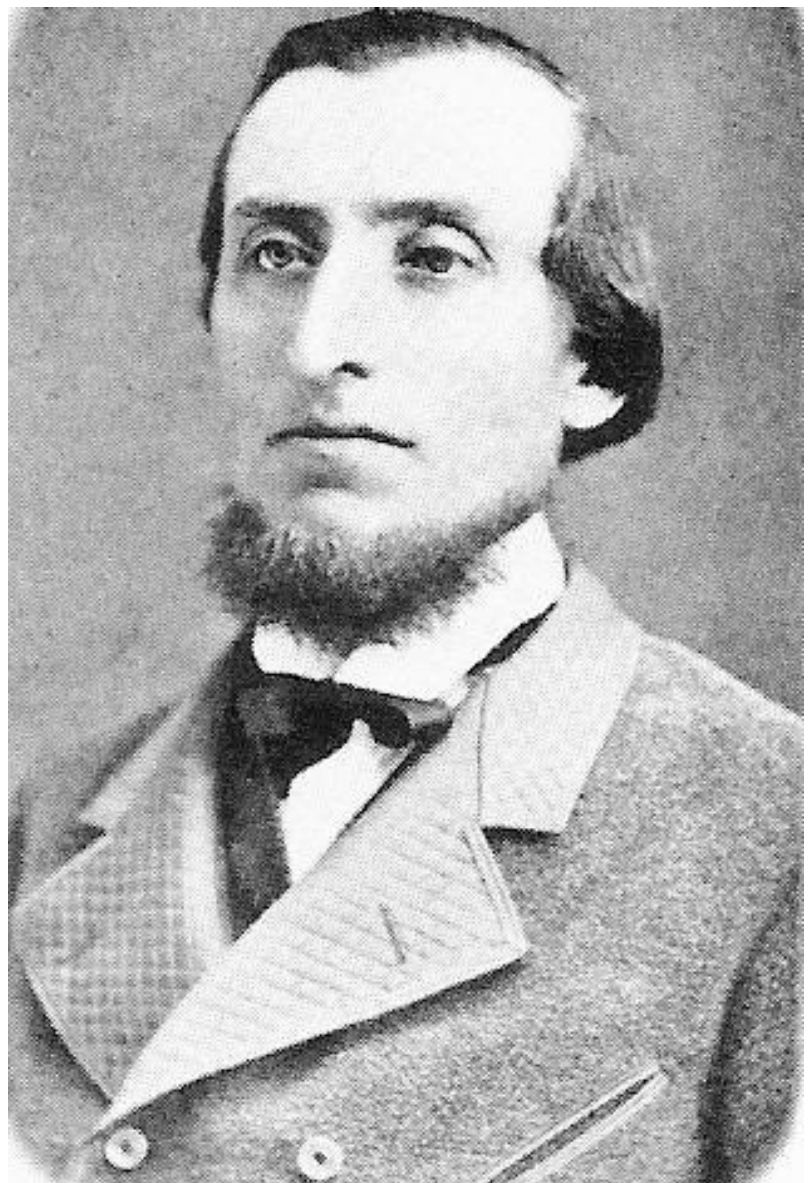
Zakarias Lindmark, var en mycket känd karismatisk predikant, från Glommerträsk. Han omtalades som en Herrens apostel och en gammaltestamentlig profet.

Född 30/1 1833 - död 28/8 1893.
Son till nybyggare nr 10 i Glommerträsk, Zakarias Nilsson, ’n Zakri-Nisch, och hans hustru Margareta Jonsdotter.

Han tog sig namnet Lindmark och gifte sig vid 23 års ålder med Hanna Johansdotter från Sandträsk.

Zackarias Lindmark var yngre bror till bondepraktikanten Johan Zakrisson Lidman, även kallad ”Domsbasunen från Lappmarken”.

Zakarias Lindmark var god vän med folkskolläraren Johan Gideon Gottlieb Carlsson i Glommerträsk, och denne stöttade Lindmark när han upplevde en religiös kallelse att läsa till predikant. Men det var i praktiken omöjligt eftersom familjen Lindmark redan hade tre barn och ingen ekonomisk möjlighet att leja någon att sköta

jordbruket, de tre år utbildningen tog. Men till slut åkte han ändå iväg. Omständigheter i hemmet gjorde dock att studietiden bara blev ett år.

Söner, tv) Josef Lindmark, Glommersträsk, blev lärare. Bland annat i Arvidsjaur och flyttade så småningom till Avaheden. Th) Zakarias yngste son Johannes blev (som sin far) predikant. På bilden syns han med predikanten/komministern Nils Ramselius, i Glommersträsk 1920. Fotograf: P A Nordholm.

Han blev istället lärare i Glommersträskbygden. Han stannade 4-6 veckor i varje by och drog sedan vidare till nästa by, och nästa oeldade och dragiga bagarstuga, vilken för det mesta var byarnas skolhus. Skolmaterialet var: Nya Testamentet, Katekesen, bibliska historien, Psalmboken och en lärobok i räkning. Barnen fick lära sig skriva på ett "bakubord" som han strödde sand på.

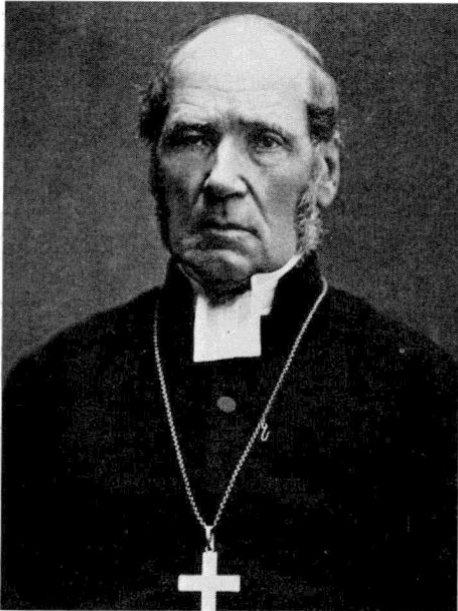
Sist på eftermiddagen undervisade han i bibliska historien och då var även övriga bybor välkomna. De kom snart i en sådan omfattning att det var svårt att få plats för alla. Det var så han började han sin predikogärning.

Lindmark blev så småningom en mycket känd predikant. Man talade om honom som "en Herrens apostel" eller "en gammaltestamentlig profet" och hade också ord om sig att kunna "pröva andar".

Redan hans utseende var fängslande. Hans långa, spensliga, lite framåtböjda gestalt med det svarta håret och mörka, livliga ögonen... Och därtill kom hans framställningskonst som helt saknade motstycke. Där han predikade var det inte ovanligt att omfattande väckelser bröt ut.

På nyåret 1868 sammanträffade L i Sthlm med [C O Rosenius](#), som gav honom Evangeliska fosterlandsstiftelsens kolportörsbetyg för Västerbotten och Lappmarken. Han fortsatte likväl som skollärare jämsides med förkunnargärningen till 1877, då han blev predikant på heltid.

Skelleftebygden blev hans huvudsakliga verksamhetsfält med: Arvidsjaur, Jörn och Arjeplog som centralorter. Bygden upplevde under 1870-talet en väckelsens vårfloedtid. Den andliga atmosfären hade nu mildrats. Borta var nästan helt de skarpa motsättningarna sedan seklets början mellan de sk "gammalläsarna", vilka troget hållit fast vid Luther och de klassiska lärorna.

LARS LANDGREN

Men med huvudet högre än de övriga, såväl kroppsligt som andligt, hans klara stämma och genomträngande blick ingav respekt. Likväl Zakarias livliga mimik och kraftfulla gester imponerade och skapade högtidlig stämning vart han kom. Han var snar till både skämt och allvar, svårfyndig och rannsakande samt obarmhärtigt genomskådande hyckleri och självisk beräkning.

Det var nog mer än skämt, när biskop [Lars Landgren](#) (bilden tv) i Härnösand en gång sa sig gärna ha velat se Zakarias Lindmark som sin efterträdare i ämbetet.

Den sista predikoresan gjorde Zakarias tillsammans med predikanten Tjernqvist från Jörn och då var hans tema de saligas vila hos Gud, och på varje plats sa han ett sista farväl. Zakarias var inte sjuk, men sa att han hade fått bud från sin himmelske

fader att han skulle skynda sig hem. Han hade så bråttom att när han kom hem till Glommersträsk och mötte en granne som ville tala om kommande arbete sa han:

-Det hinner jag inte prata om nu. Jag ska skynda mig hem för att dö!

På natten drabbades han av den sjukdom som sju dagar senare ändade hans liv.

Källor:

- Zakarias Lindmark, <https://sok.riksarkivet.se/sbl/artikel/10625>, *svenskt biografiskt lexikon* (art av Gunnar Wallin), hämtad 2024-05-15.
- Lars Landgren, <https://sok.riksarkivet.se/sbl/artikel/10983>, *svenskt biografiskt lexikon* (art av Eva-Gun Junker), hämtad 2024-05-15.
- Arvidsjaur's kommuns fotoarkiv.

Sammanställt av Kent Norberg
Arvidsjaur's kommun.